

מדינת ישראל
משרד החינוך

ראמ"ה
הרשות הארצית
למידה והערכה בחינוך

המזכירות הפדגוגית

עברית

משימה בהבעה בכתב

לכיתה ד'

חינוך חרדי

הנחיות למורה

הנחיות להעברת משימת הכתיבה לכיתה ד ולבדיקתה¹

משימת הכתיבה שלהלן היא משימת המשך למבחן החיצוני בעברית, והיא משמשת להערכה פנימית של יכולת הכתיבה של התלמידים. המשימה מבוססת על הסיפור שהתלמידים קראו במבחן החיצוני, ולכן מוצע להעביר אותה כמה ימים אחרי המבחן. חוברות הטקסטים יעמדו לרשות בית הספר, ויש להנחות את התלמידים לקרוא את הסיפור שוב בסמוך לביצוע המשימה. אפשר להשתמש בחוברות הטקסטים גם תוך כדי ביצוע משימת הכתיבה. המשימה מתוכננת כך שמרבית התלמידים יוכלו לסיים אותה בתוך כשעה, אך חשוב לתת ארכה לתלמידים שזקוקים לה כדי שיוכלו לכתוב בנינוחות. מומלץ, אם כן, להעביר את המשימה (כולל קריאה חוזרת של הטקסט וביצוע המשימה) במהלך שיעור כפול.

משימת הכתיבה פותחה בזיקה הדוקה לתוכנית הלימודים בחינוך הלשוני בעברית בדומה לכלי הערכת הכתיבה בכיתות ב והיא מבוססת על גישת ההערכה המעצבת. כלומר המידע שיתקבל מביצועי התלמידים במשימת הכתיבה ישמש את המורים לתכנון ההוראה לקידומם.

מוצע כי לפני ביצוע משימת הכתיבה תערוך המורה² [שיחה מטרימה](#) עם התלמידים. בסיום הכתיבה תיעשה הערכה באמצעות [מחווון כתיבה](#) שפותח גם הוא ברוח ההערכה המעצבת, והוא מהווה המשך למחווון בכלי לכיתות ב. לאחר שהמורה תעריך את הטקסט שכתב התלמיד³ באמצעות המחווון, מומלץ לערוך [מפגש משוב](#) עם התלמיד.

תהליך הערכת הכתיבה מתחיל בהתבוננות בתלמיד – באופן שבו הוא ניגש לכתיבה ובאופן שבו הוא מתנהל במהלך הכתיבה, וממשיך בהערכת הטקסט שהתלמיד כתב. ההתבוננות באופן הכתיבה מרחיבה את נקודת המבט ואת המידע שיש בידי המורה על התלמיד ככותב, והיא מתאפשרת משום שמשימת הכתיבה היא פנימית.

במרכז מחווון הכתיבה עומדת הערכת הטקסט שהתלמיד כתב, והיא נעשית בשני אופנים המשלימים זה את זה: האחד – ההתרשמות של המורה כקוראת מן **הטקסט השלם** שכתב התלמיד; האחר – הערכת הטקסט לפי **ממדי ההערכה** המקובלים: הערכת התוכן, המבנה והלשון. במחווון הכתיבה יש שאלות מנחות המכוונות את המורה כיצד להעריך את הטקסט לפי ממדים שונים, ולפיהן יש לתת ציון מספרי לפי טווח הנקודות הכתוב. נוסף על כך, לשאלות המנחות נלווה סולם הערכה של שלוש רמות ביצוע או של ארבע רמות ביצוע, המסייע למקם את יכולת הכתיבה בין הרמה המיטבית ובין הרמה הנמוכה. חשוב להדגיש שרמות הביצוע אינן עומדות בפני עצמן ללא תיאור מילולי. הציון הסופי ייקבע לפי סולם 0–100: בסיום הבדיקה יש לחבר את מספר הנקודות שקיבל התלמיד בכל רכיב, ולכפול את התוצאה ב-5. ההערכה באמצעות המחווון מסתיימת ב**סיכום הערכה**, שמאפשר למורה לזהות את נקודות החוזק ואת הנקודות לחיזוק בכתיבת התלמיד. הסיכום ישמש את המורה לשתי מטרות משלימות: (1) תכנון תוכנית עבודה עתידית ותכנון ההוראה. (2) תכנון שיחת משוב עם התלמיד.

¹ הכנת חוברת זו התבססה על המדריך למורה של המבדק בכתיבה לכיתה ב שפותח על ידי ראמ"ה (רשות ארצית למדידה והערכה בחינוך), המזכירות הפדגוגית (הפיקוח על הוראת העברית) והמינהל הפדגוגי (האגף לחינוך יסודי). למידע תיאורטי על רכישת הכתיבה והרחבות נוספות מומלץ לעיין במדריך למורה של המבדק המפורסם באתר ראמ"ה.

² ההתייחסות למורה היא בלשון "נקבה" אך מכוונת לשני המינים.

³ ההתייחסות לתלמיד היא בלשון "זכר" אך מכוונת לשני המינים.

שיחה מטרימה

מומלץ לקיים שיחה מטרימה לפני תחילת הכתיבה. מטרתה של השיחה היא לסייע לתלמיד לתכנן את הכתיבה לפני שהוא ניגש לכתוב. השיחה על מה שקרא תסייע לו להעלות רעיונות לכתיבה ולארגן אותם.

משימת הכתיבה עוסקת במעשה חסד, בהמשך למעשה החסד של הסבא בסיפור. כדי להכין את התלמידים לנושא הכתיבה כדאי לשוחח עם הילדים על מהותו של מעשה החסד כמעשה נתינה לטובת האחר מבלי לבקש תמורה או דברי שבח; מעשה המתבצע פעמים רבות במסתרים, כאשר המקבל או החברה אינם יודעים כלל מי הוא עושה החסד. כדי לסייע לתלמידים להעלות רעיונות במהלך הכתיבה ולהעשיר את הסיפור שלהם אפשר להזכיר מעשה חסד שהתלמידים אולי נחשפו אליו מתוך סיפור אחר או לבקש מתלמיד או שניים לספר על מעשה חסד שהם מכירים. חשוב שמהלך זה יהיה במידה הנכונה כדי להכין את הרקע לכתיבה, אולם להותיר לתלמידים בכיתה מרחב להבעה אישית מגוונת. במהלך השיחה כדאי להיזכר בכללי הכתיבה, כגון סימני פיסוק נכונים וכתב יד ברור.

השיחה המטרימה תתקיים בכיתה, בסמוך לכתיבה של התלמידים או לפניה, במליאה או בקבוצות קטנות. באופן טבעי, התלמידים ייחשפו לרעיונות או לחלקי רעיונות שיעלו בשיח הכיתתי, כך שרעיונות אלה או קצתם עשויים להשתלב בטקסטים של התלמידים. אף על פי כן, צפוי שהטקסטים שיכתבו התלמידים יהיו אישיים ושונים זה מזה, ויאפשרו להעריך את רמת הכתיבה של כל אחד מהם.

במהלך השיחה המטרימה חשוב שהמורה תהיה קשובה לתגובותיהם של התלמידים: לאופן ההקשבה לשיחה, למידת המעורבות בה, למידת ההבנה של תוכן השיחה (לפי הרלוונטיות של התשובות) ולאינטראקציה של התלמידים עם חבריהם לכיתה.

רוב התלמידים יוכלו לכתוב את הטקסט על פי רכיבי התוכן בשיחה המטרימה בכיתה, אך ייתכן שחלקם יזדקקו לתיווך נוסף הן בהבנת המשימה הן בהתנעת תהליך הכתיבה והן בכתיבה עצמה. המורה תתבונן בתלמידים גם **במהלך הכתיבה**, ותאתר את אלה המתמהמהים זמן רב מדי בלי לכתוב, או את אלה הפונים אליה ואומרים שאינם יודעים מה לכתוב או שאינם יודעים איך להתחיל לכתוב. אפשר להציע לתלמידים אלה לספר תחילה בעל-פה את הרעיון שלהם לסיפור, ולאחר מכן לבקש מהם לכתוב אותו. במקרים אלה התיווך יכול להיעשות בדרך פרטנית, או בקבוצה אם יש כמה תלמידים הזקוקים לסיוע. כדאי לערוך תצפית ותיעוד קצר על אופן התמודדותם של התלמידים שהזדקקו לעזרה במשימה (מידת הריכוז שלהם במטלה, מידת הביטחון שלהם בביצוע המשימה, מידת הבנתם את המשימה, בקשת עזרה). במקרה שנדרשה התערבות כדי להניע את התלמיד לכתוב, כדאי לתעד גם את סוג ההתערבות, כלומר מה עזר לתלמיד להתחיל לכתוב או מה עזר לו להמשיך לכתוב. מידע זה יסייע למורה בהערכה, ויאפשר לה למלא את החלק הראשון במחווה "התבוננות על הכותב/ת".

הערכה באמצעות המחווה

כדי להעריך את תוצרי הכתיבה של התלמידים, יש להשתמש במחווה להערכה. המחווה נועד לאפיין את יכולות הכתיבה של כל תלמיד ותלמיד ולהבחין ברמות הכתיבה השונות בכיתה, והוא מאפשר גמישות ומרחב לשיקול הדעת של המורה. מובאות בזה דוגמאות לתוצרי כתיבה של תלמידים שהוערכו לפי המחווה. מומלץ לכתוב את ההערכה על גבי המחווה, ולהשאיר את הטקסט שכתב התלמיד ללא הערות.

מבנה המחווה

במחווה חמישה חלקים. להלן הסבר על כל אחד מן החלקים.

1. התבוננות על הכותב/ת (אופציונלי)

מלבד הערכת הטקסט, מוצע כי המורה תתבונן **בתהליך הכתיבה** של התלמיד. בחלק זה של המחווה כדאי לתאר את תהליך הכתיבה בכל אחד משלבי העבודה: בשלב שבו המורה מציגה את משימת הכתיבה, בשיחה המטרימה הכיתתית או הקבוצתית לקראת הכתיבה ובמהלך הכתיבה.

בחלק זה כדאי להתייחס להיבטים רגשיים שעולים בתהליך הכתיבה (רגשות חיוביים, כמו מוטיבציה, תחושת מסוגלות והתלהבות, ורגשות שליליים, כמו חשש, אדישות ושעמום) ולהיבטים ניהוליים הבאים לידי ביטוי בדרך ההתארגנות של התלמיד למשימה (יכולת התכנון של הכתיבה, החשיבה המקדימה, הבקרה העצמית והיכולת לעכב תגובה המספקת חלון זמן לחשיבה, להעלאת רעיונות, להתלבטות ולתכנון). כדאי להיעזר בתיעוד שנעשה במהלך השיחה המטרימה ובמהלך הכתיבה על אופן ההתמודדות של התלמיד שהזדקק לעזרה, לאיזו תמיכה הוא נזקק בהכנה לקראת הכתיבה ובזמן הכתיבה (למשל עידוד פרטני, שאלות מכוונות או פיגומים נוספים, כמו רכיבי תוכן).

2. התרשמות כללית מהטקסט

חלק זה של המחווה מוקדש להתרשמות אישית של המורה בעקבות קריאת הטקסט **בשלמותו**. לתגובה הכללית שהטקסט מעורר במורה כקוראת יש ערך רב בצד התובנות המתקבלות מההערכה לפי ממדים. הטקסט השלם שכתב התלמיד משקף גם משהו מדמותו והוא בעל משמעות בעיניו. המורה כקוראת תשאל את עצמה: האם הטקסט מובן? מה מיוחד בו? האם הוא מעורר עניין? האם יש דבר מה הבולט בטקסט ובאופן כתיבתו (למשל רעיון, אורך הטקסט, הלשון)? לעיתים נדרשת קריאה חוזרת בטקסט של התלמיד כדי להבין היטב את כוונותיו ואת רעיונותיו.

3. תוכן ומבנה הטקסט

3. א. התאמה לסוגה

החלק הזה של המחווון עוסק בהתאמת הטקסט שכתב התלמיד לסוגה: כתיבת סיפור.

3. ב. התאמה לנושא

החלק הזה של המחווון עוסק בהתאמת הטקסט שכתב התלמיד לנושא המשימה: כתיבה על מעשה חסד.

3. ג. איכות התוכן

החלק הזה של המחווון עוסק בתוכן של הטקסט ובעושר הרעיוני שלו. הם עשויים לבוא לידי ביטוי בדרכים שונות: במגוון רעיונות הקשורים זה לזה, ברעיון מפורט אחד, בתיאורים המפייחים חיים וצבע בנושא, ברגשותיו ובעמדותיו של התלמיד הכותב ועוד.

טקסט הכתוב כסיפור והתוכן שלו מפותח היטב מכיל את הרכיבים שלהלן (לאו דווקא בסדר הזה):

- רקע המציג את הפרטים הרלוונטיים להבנת הסיפור: הדמויות, המקום, זמן ההתרחשות;
- עלילה: תיאור ההתרחשות בסיפור;
- מאפיינים פנימיים של הדמויות: מחשבות ורגשות.

3. ד. לכידות

החלק הזה של המחווון עוסק בלכידות הטקסט. טקסט לכיד הוא טקסט הממוקד בנושא המרכזי, הרעיונות שבו משרתים את נושא הטקסט ואת מטרתו, ויש ביניהם קשר תוכני הגיוני וברור. קל לעקוב אחר המבנה הלוגי של טקסט לכיד. שימוש מושכל באמצעי קישור עשוי לשקף את הלכידות של הטקסט. פגיעה בלכידות הטקסט עשויה לבוא לידי ביטוי בחוסר ארגון, למשל סטיות מהנושא, דילוגים וחזרות, וכן בהיעדר אמצעי קישור מתאימים.

4. לשון הטקסט

4. א. תחביר ודקדוק

החלק הזה של המחווון עוסק ברכיבים הנוגעים לתקינות התחביר והדקדוק של הטקסט:

- מבנה המשפטים תקין.
- צורות הריבוי של שם העצם תקינות, למשל "דבורים", "דלילים", "חצרות".
- צורות הסמיכות תקינות:
- ה"א הידיעה, למשל "מכונת הכביסה" (ולא: "המכונת כביסה"), "בגד הים" (ולא: "הבגד ים").
- ריבוי הסמיכות, למשל "בתי כנסת", "שנות בצורת".
- שם המספר תקין, למשל "שלושה ילדים", "שלוש ילדות", "שלושת הילדים".

● יש התאם דקדוקי במין ובמספר:

- בין שם העצם ובין הפועל, למשל "המים זרמו" (ולא: "זרם הרבה מים")
- בין שם העצם ובין שם התואר, למשל "צומת מסוכן" (ולא: "צומת מסוכנת")
- בין שם העצם ובין הכינוי המאזכר אותו, למשל "הן" בהתייחסות לנשים (ולא: "הם").
- השימוש במילות היחס תקין, למשל "איחר לרכבת" (ולא: "איחר את הרכבת").
- השימוש במילות הקישור תקין ומתאים להקשר.

4. ב. פיסוק

לפי תוכנית הלימודים התלמידים בכיתה ד צריכים להכיר את תפקידיהם של הסימנים **נקודה, סימן שאלה, נקודתיים, מירכאות וסימן קריאה**, ולהשתמש בהם כראוי בטקסט כתוב. בחלק זה של המחון יש לסמן באיזו מידה השימוש בסימני הפיסוק האלה נכון בטקסט.

4. ג. אוצר מילים

חלק זה במחון עוסק באוצר המילים בטקסט, כלומר עד כמה אוצר המילים בטקסט הוא עשיר ומגוון, השימוש במילים מדויק ואם נעשה שימוש בלשון המתאימה לטקסט כתוב (משלב לשוני) ולתוכן של הטקסט.

4. ד. כתיב

יש לתת את הדעת למספר שגיאות הכתיב ביחס לאורך הטקסט, וכן לאפיין את סוגי השגיאות בטקסט, למשל:

- שגיאה במילים שכיחות או בשורשים נפוצים, לעומת שגיאה במילים או בשורשים נדירים;
- שגיאות ברכיבים דקדוקיים, כמו שימוש שגוי במוספיות בסוף מילה (כמו תוספת "ה" בגוף שני ממין זכר) או שימוש שגוי בתחיליות (כמו שגיאה באותיות אית"ן בעתיד);
- שגיאות כמו הוספה או החלפה שגויה של אותיות שעשויות לפגום בהבנת הטקסט;
- שגיאות במילים הומופוניות, כלומר מילים שונות משמעות וכתיב אך שוות צליל.

הערות:

- שגיאת כתיב חוזרת תיחשב שגיאת כתיב אחת.
- אין הכרח לכתוב לפי כללי הכתיב המלא (הכתיב חסר הניקוד).

5. סיכום ההערכה

התבוננות מעמיקה בטקסט ובתפקוד התלמיד בעת הכתיבה מספקת למורה מידע רב. חלק ה"סיכום" מוביל את המורה חזרה לתלמיד הכותב, והוא מסייע למורה בשני היבטים: (1) כבסיס **לתוכנית עבודה** לצורך תכנון המשך ההוראה, (2) כהכנה לקראת **שיחת משב** עם התלמיד בנוגע לטקסט שכתב ובנוגע לכתיבה בכלל.

למורה יש תפקיד בעידוד התלמיד לפתח את יכולתו להתבטא באמצעות כתיבה בהתאם לכישוריו ולצרכיו. בחלק זה של המחווה המורה כותבת את נקודות החוזק ואת הנקודות לחיזוק של התלמיד, כפי שעלו מתוך התבוננות בתלמיד ובטקסט שיצר במשימת הכתיבה הנוכחית. יש לזכור שמאפייני טקסט אחד של התלמיד אינם משקפים את יכולת הכתיבה הכוללת שלו, ולכן יש לבחון את ההיבטים הללו גם בטקסטים אחרים. בכיתות שבהן יש תלקיט כתיבה לתלמידים, משימה זו היא אחת מרצף משימות הכתיבה שבאמצעותן אפשר ללמוד על היכולות של התלמיד בכתיבה. יתרה מזאת, הכתיבה במשימה זו היא כתיבה נרטיבית, ויש תוצרי כתיבה נוספים במגוון סוגות המהווים תשתית רחבה לתוכנית העבודה לתלמידים.

ההיכרות הקרובה עם נקודות החוזק ועם הנקודות לחיזוק של התלמיד ככותב היא הבסיס הטוב ביותר לבניית תוכנית עבודה להמשך ההתנסות בכתיבה. בתכנון ההוראה יש לזכור שהתפתחות הכתיבה היא איטית, אישית, מורכבת, ולרוב אינה ליניארית. צריך לחזור על דברים שנלמדו בעבר ולהתאים את ההוראה למקום שהתלמיד נמצא בו. חשוב שבתוכנית העבודה יהיו רכיבים הנראים לעין בטקסטים, וגם היבטים רגשיים כמו זהות התלמיד ככותב ותחושת המסוגלות שלו. בחלק זה של המחווה חשוב להדגיש את נקודות החוזק של התלמידים, ולבחור נקודות לחיזוק לקראת בניית תוכנית העבודה.

שיחת משוב עם התלמיד

לאחר הערכת הטקסט שהתלמיד כתב, מומלץ לקיים שיחת משוב עם התלמיד. בעקבות ההערכה מתקיים שיח רפלקטיבי בין המורה ובין התלמיד שבו שלושה רכיבים:

משוב העוסק בטקסט שהתלמיד כתב;

התבוננות עצמית בחוויה הסובייקטיבית של התלמיד ככותב;

הכוונה הבאה לידי ביטוי בהצבת מטרות אישיות של התלמיד.

השיח הרפלקטיבי מקדם תהליכי הערכה המבוססים על התבוננות מעמיקה רב-ממדית ועל דיאלוג, ומטרתו הן אלה:

- מתן משוב על הטקסט שהתלמיד כתב;
- הגברת המודעות של התלמיד ליכולותיו ולתחומים שבהם הוא יכול להתפתח;
- חיזוק הקשר בין המורה לתלמיד – המורה נוכחת בשיח הן כקוראת הן כדמות אמפתית, קשובה ומנחה;
- הצבת מטרות אישיות להמשך הדרך – בשיח הרפלקטיבי התלמיד הופך להיות שותף למטרות הלמידה ומודע להן.

הנחיות למורה לניהול שיחת המשוב

התלמידים צריכים לדעת מראש על השיחה. חשוב שהמורה תסביר לתלמידה שבמפגש זה הם יוכלו להתבונן יחד על הטקסט ולשוחח על החוויה האישית שלהם בזמן הכתיבה.

המורה יכולה לבחור אם לתת משוב בעל-פה או לתת משוב בכתב, לפי יכולות התלמיד ולפי מידת התיווך הנדרשת לו.

- חשוב שיינתן משקל רב לחוויה האישית של המורה כקוראת הטקסט, כנקודת מוצא למשוב.
- חשוב שהמורה תשקף את נקודות החוזק שהבחינה בהן אצל התלמיד, ותשקול אם צריך להציע לו הצעות לשיפור הטקסט. כדאי להתחיל במשוב חיובי ולהציג את הדברים היפים בכתיבת התלמיד, כפי שהמורה מילאה במחווה.
- כדאי להציג נקודות בכתיבתו של התלמיד שנדרש בהן שיפור, לא יותר מנקודה אחת או שתיים. חשוב לעשות זאת במידה, באופן שאינו מציף ובהתאמה ליכולת של התלמיד להכיל את המשוב (ייתכן שיהיה פער בין הדברים שנכתבו במחווה ובין הדברים שהמורה תבחר לומר לתלמיד). אפשר לחזור עם התלמיד לטקסט שכתב, ולהציג לפניו דוגמאות. כדאי לבדוק עם התלמיד שהמשוב המקדם אכן ברור לו – אפשר באמצעות שאלות כגון: למה תשים לב בפעם הבאה בכתיבתך? מה תעשה אחרת בפעם הבאה שתכתוב סיפור?

- בשיחת המשוב תחזק המורה את המודעות של התלמיד לנמען, ותפנה את תשומת לבו לבהירות התוכן, לעניין שהוא מעורר אצל הקורא וגם למידת הצורך בהרחבתו ובהעשרתו.
 - לשון המשוב צריכה להיות מובנת וידידותית לתלמיד. רצוי להימנע משימוש במונחים המובאים מעולם השיח המקצועי של המורה כאשר אלה אינם תורמים לקידום התלמיד.
 - רצוי להימנע מאמירות המדגישות חסרונות ומאמירות המנוסחות על דרך השלילה. דוגמאות לאמירות המבטאות הערכה מרוככת ורגישה: "הטקסט נגמר מהר מדי, רציתי להמשיך לקרוא עוד" – בתגובה על טקסט קצר. "הייתי רוצה לדעת יותר על המקרה שקרה" – בתגובה על תוכן שאינו מפותח או בתגובה על תיאור דל.
 - אפשר לבקש מהתלמיד הבהרה לגבי דברים בטקסט שלא היו ברורים בעת קריאת הטקסט.
 - כדאי לאפשר לתלמיד לבטא את מה שמפריע לו בכתיבתו.
 - בסיום השיחה כדאי לתעד בקצרה את תשובות התלמיד בדגש על המטרות האישיות שלו. מידע זה יוכל לסייע בשלב מאוחר יותר בתכנון ההתערבות המותאמת.
- הצבת מטרות ויעדים:** חשוב לדון במטרות שהתלמיד בחר וגם במטרות שהמורה הציבה, ולנסות להגיע להסכמה. חלק זה הוא הכנה לקראת בניית תהליכי התערבות.

דוגמאות לניתוח טקסטים שכתבו תלמידים

דוגמה 1

גמילות חסדים

ליפני כמה שבועות ביום שני שחזרתי מיבית הספר אימי ביקשה אים אוכל ללכת למכולת הסמוכה לביתנו כיוון שהיתה צריכה לחם, חלב וביצים בשמחה אמרתי "כן" אמא נתנה לי כסף ומיד צעדתי ובדרך גיליתי ילד קטן הנוסע על אופנים הילד היה נראה בגיל 3 וראיתיו בוכה מיד שאלתי אותו איכן אימו ואיך קוראים לו הוא ענה לי: "היתי עים אימי במכולת אנחנו שכנים חדשים הוסיף תוך כדי קולו הבוכה ואימי ארשתה לי לינסוע באופנים עד שתיגמור את הקניה אך אמרה "יוסף לא להיתרחק!" היקשבתי כמובן אך כניראה שהיתרחקתי ולא סמתי לב" עניתי "הי אני הולכת בדיוק למכולת בוא ואחזיר אותה לאימא שלחה הילד צהל מרוב שמחה וצעד בעיקויות מיד שראתה אותו אימו בידי אמרה: "תודה רבה לך ילדה צדיקה" עניתי בבקשה קניתי את המוצרים וחזרתי נירגשת הביתה סיפרתי לאמי את המעורה ומאוד שמחה ואמרה: "כל הכבוד ילדה צדיקה של אימא!"

1 התבוננות על הכותב/ת (אופציונלי)

איך ניגשה/ה התלמיד/ה לכתיבה ואיך התנהג/ה בזמן הכתיבה (למשל בביטחון, בהתלהבות, בחשש, בחוסר רצון)?

2 התרשמות כללית מהטקסט

התלמידה כתבה סיפור יפה ומעניין. התרשמתי בעיקר מתיאורי הרגשות העשירים בטקסט ("ראיתיו בוכה", "הוסיף תוך כדי קולו הבוכה", "צהל מרוב שמחה").

3 תוכן ומבנה הטקסט

הטקסט כתוב לפי הסוגה הנדרשת: סיפור.

התאמה לסוגה

הציון: 1
(1-0 נק')

הטקסט הוא סיפור כנדרש במשימה.

☒ הטקסט מתאים לסוגה הנדרשת
☐ הטקסט אינו מתאים לסוגה הנדרשת

הנושא המרכזי בטקסט הוא מעשה חסד.

התאמה לנושא

הציון: 1
(1-0 נק')

הטקסט עוסק במעשה חסד.

☐ הטקסט מתאים לנושא הנדרש
☐ הטקסט אינו מתאים לנושא הנדרש

☐ התוכן מצומצם
☐ התוכן מפותח מעט
☐ התוכן מפותח
☒ התוכן מפותח היטב

איכות התוכן

הציון: 6
(6-0 נק')

באיזו מידה התוכן מפותח? אפשר להעריך היבטים אלה: רקע, עלילה (תיאור מעשה החסד) ומאפיינים פנימיים של הדמויות (מחשבות ורגשות).

עלילת הסיפור מפותחת היטב. הסיפור נפתח באירוע מאתחל, שבו אימה של הדוברת מבקשת ממנה לקנות מוצרים במכולת. בדרכה למכולת הדוברת פוגשת ילד קטן שלא מוצא את אמו. היא עושה מעשה חסד בכך שהיא מלווה את הילד למכולת ומחזירה אותו לזרועות האם. בסוף הסיפור הדוברת חוזרת לביתה ומספרת לאימה על המעשה הטוב שעשתה. לאורך הסיפור הכותבת מוסרת פרטים שמעשירים את הסיפור ומגבירים את האמינות שלו: היא מוסרת מידע על גילו של הילד, מתארת שהוא רכב על אופניים ומספרת שמשפחתו חדשה בשכונה ("בדרך גיליתי ילד קטן הנוסע על אופניים הילד היה נראה בגיל 3", "אנחנו שכנים חדשים הוסיף"). כמו כן הכותבת משלבת תיאורי רגשות של הדמויות ("ראיתו בוכה", "הוסיף תוך כדי קולו הבוכה", "הילד צהל מרוב שמחה", "חזרתי נירגשת הביתה", "סיפרתי לאמי את המעורה ומאוד שמחה") וגם מתארת את מחשבותיו של הילד הקטן ("היקשבתי כמובן אך כניראה שהיתרחקתי ולא סמתי לב"). לצד זאת, תיאורי הרגשות והמחשבות בסיפור מתמקדים בעיקר בילד הקטן, והסתקרנתי לקרוא עוד על רגשותיה של הדוברת. לדוגמה – איך היא הרגישה כשראתה את הילד הבוכה? האם היא נבהלה? האם הרגישה רע מתוך הזדהות עימו? האם היא שמחה על ההזדמנות לעשות מעשה טוב?

☐ הטקסט אינו לכיד
☐ יש פגמים מהותיים בלכידות הטקסט
☐ יש פגמים קלים בלכידות הטקסט
☒ הטקסט לכיד במידה רבה

לכידות

הציון: 4
(4-0 נק')

באיזו מידה הטקסט לכיד?

- באיזו מידה הרעיונות משרתים את נושא הטקסט ואת מטרתו?
- באיזו מידה הקשר בין הרעיונות הגיוני וברור?
- באיזו מידה אפשר לעקוב אחרי המבנה הלוגי של הטקסט?
- באיזו מידה אמצעי הקישור (למשל מילות קישור, מאזכרים, מילים נרדפות וחלופות סגנוניות) תורמים ללכידות הרעיונית של הטקסט?

הסיפור לכיד במידה רבה. השתלשלות האירועים בסיפור ברורה והגיונית, וכל האירועים שמתרחשים בו משרתים את הנושא העיקרי שלו. השימוש בתיאורי זמן תורם ללכידות הסיפור ("ליפני כמה שבועות ביום שני שחזרתי מיבית הספר", "אמא נתנה לי כסף ומיד צעדתי..."), וכך גם השימוש במאזכרים ("הילד היה נראה בגיל 3 וראיתי בוכה", "שאלתי אותו איכן אימו"). כמו כן הכותבת משתמשת במילים שונות כשהיא מתייחסת לדמותו של הילד: הוא נקרא "הילד" מנקודת מבטה של הדוברת, ו"יוסף" כשמוצג ציטוט של האם. השימוש בחלופה זו תורם ללכידות הרעיונית של הסיפור.

תחביר ודקדוק

הציון: 2

(2-0 נק')

- ☒ התחביר והדקדוק תקינים
☐ התחביר והדקדוק תקינים באופן חלקי
☐ יש שגיאות תחביריות ודקדוקיות רבות

באיזו מידה התחביר והדקדוק תקינים?

- באיזו מידה מבנה המשפטים תקין?
- באיזו מידה צורות הריבוי וצורות הסמיכות תקינות?
- באיזו מידה ההתאם הדקדוקי במין ובמספר תקין?
- באיזו מידה שם המספר תקין?
- באיזו מידה השימוש במילות היחס תקין?
- באיזו מידה השימוש במילות הקישור תקין?

התחביר והדקדוק תקינים במידה רבה. לאורך הסיפור הכותבת משתמשת במבנים תחביריים מורכבים המתאימים לטקסט סיפורי ("ראיתו בוכה", "הוסיף תוך כדי קולו הבוכה"); שמות התואר מתאימים לשמות העצם במין, במספר וביידוע ("למכולת הסמוכה", "ילד קטן", "שכנים חדשים", "קולו הבוכה"); השימוש במילות הקישור תקין ("אימי ביקשה אים אוכל ללכת למכולת הסמוכה לביתנו כיוון שהייתה צריכה לחם..."), "היקשבתי כמובן אך כנראה שהיתרחקתי..."; וכך גם השימוש בכינויי שייכות ("אימי", "אימו"). לצד זאת, השימוש בפסוקיות זמן אינו תקין ("ליפני כמה שבועות ביום שני שחזרתי מיבית הספר", "מיד שראתה אותו אימו בידי...").

פיסוק

הציון: 1

(2-0 נק')

- ☐ השימוש בסימני הפיסוק תקין ברוב הטקסט
☒ השימוש בסימני הפיסוק תקין במידה חלקית
☐ יש מעט מדי סימני פיסוק, או השימוש בהם אינו תקין

באיזו מידה השימוש בסימני הפיסוק שלהלן תקין: נקודה, סימן שאלה, נקודתיים, מירכאות וסימן קריאה?

השימוש בסימני פיסוק תקין במידה חלקית. לאורך הסיפור הכותבת השתמשה נכון בסימני קריאה ("אך אמרה 'יוסף לא להתרחק!'"), 'שמחה ואמרה: "כל הכבוד ילדה צדיקה של אימא!"'). כמו כן הכותבת השתמשה בנקודתיים ובמירכאות באופן תקין כדי לציין דיבור ישיר ('מיד שראתה אותו אימו בידי אמרה: "תודה רבה לך ילדה צדיקה!"). עם זאת, בכמה מקומות לא סגרה הכותבת את המירכאות ('הוא ענה לי: "הייתי עים אימי במכולת אנחנו שכנים חדשים הוסיף תוך כדי קולו הבוכה..."). כמו כן לאורך הסיפור לא השתמשה הכותבת בסימן הנקודה, והדבר הקשה על הקריאה ("...ביקשה אים אוכל ללכת למכולת הסמוכה לביתנו כיוון שהייתה צריכה לחם, חלב וביצים בשמחה אמרתי "כן" אמא נתנה לי כסף ומיד צעדתי וברדך גיליתי ילד קטן הנוסע על אופנים הילד היה ניראה בגיל 3").

☐ אוצר המילים דל או
אינו מדויק

☐ אוצר המילים
בסיסי או אינו
מדויק דיו

☒ אוצר המילים
עשיר, מגוון ומדויק

אוצר מילים

הציון: 2
(2-0 נק')

לאורך הסיפור השתמשה הכותבת במילים ממשלב לשוני גבוה, והשימוש בהן היה מתאים להקשר ("סמוכה", "צעדתי", "איכן" [היכן], "צהל", "בעיקויותי" [בעקבותיי], "מוצרים", "נירגשת", "המעורה" [המאורע]). עם זאת, פעם אחת בחירת המילים של הכותבת הייתה בלתי מדויקת ("בדרך גיליתי ילד קטן הנוסע על אופניים").

באיזו מידה אוצר המילים
בטקסט מדויק?

באיזו מידה אוצר המילים
בטקסט עשיר ומגוון?

באיזו מידה משלב הלשון
מתאים לטקסט כתוב ולתוכן
הטקסט?

☐ יש שגיאות כתיב
רבות, והן פוגמות
בקריאות

☒ יש מעט שגיאות
כתיב

☐ אין שגיאות כתיב,
או יש שגיאות כתיב
אחת

כתיב

הציון: 1
(2-0 נק')

יש בטקסט שגיאות כתיב, ביניהן הוספה מיותרת של אות י' ("אים", "עים", "להיתרחק", "היקשבתי"); הוספה מיותרת של האות ה' בסוף מילים הנוטות בגוף נוכח ("אותכה", "שלחה" [שלך]); החלפה של תחילית הפועל ה' בבניין הפעיל ב־א' ("ארשתה"); חילופים הומופוניים באותיות השורש של מילים ("סמתי", "בעיקויותי", "המעורה").

הערות:

- שגיאת כתיב חוזרת תיחשב שגיאת כתיב אחת.
- אין הכרח לכתוב לפי כללי הכתיב המלא (הכתיב חסר הניקוד).

באיזו מידה הטקסט כתוב ללא
שגיאות כתיב?

יש לאפיין את שגיאות הכתיב
(אם קיימות):

- שגיאה במילים שכיחות לעומת מילים נדירות;
- שגיאה ברכיבים דקדוקיים;
- הוספת אותיות או החלפתן;
- שגיאות במילים הומופוניות.

סכום הנקודות: 18

(מתוך 20 נק')

הציון הסופי בסולם של 0-100: 90

(יש לכפול את סכום הנקודות ב-5).

סיכום ההערכה

5

נקודות החוזק: התלמידה כתבה סיפור מפותח ומעניין, ושילבה בתוכו תיאורים עשירים של רגשות ומחשבות. היא השתמשה באוצר מילים עשיר ובחירה להשתמש במבנים תחביריים מורכבים ומגוונים.

נקודות לחיזוק: שימוש בפסוקיות זמן באופן תקין ("כש...") או "כאשר..."; במקום "ש..."; שימוש בסימן הנקודה; סגירת מירכאות בסוף דיבור ישיר; עבודה על כתיב (צמצום שגיאות).

מה הן נקודות החוזק בכתיבה
שיש לשמר ולעודד?

מה הן הנקודות בכתיבה שיש
לחזק ולפתח?

דוגמה 2

שלום לי קוראים הודיה. היום זהו יום מיוחד מכיוון שאימא אמרה לי שהיום אחר הלימודים הלך לסבתא כל כך היתרגשתי סבתא שלי גרה קרוב לביה"ס רק צריך לחצות במעבר חצייה ומגיעים כמובן שאימא הסבירה לי איך לחצות את המעבר חצייה לפי כללי זה"ב, הלימודים הסתיימו רצתי בצלה ובשמחה אל ביתה של סבתא, בדרך עברתי ליד מכולת כי אימא הסכימה שאקנא גם ארטיק בחרתי ארטיק דובדבן והמשכתי בדרכי שכל צעידה נופל טיפה ועוד טיפה מהארטיק אך אויה מה קרה ראיתי אישה זקנה עם מקל בידה סל אדום ביד השנייה והרבה תפוחים שמיתגלגלים מיסליה האדום, היתכופפתי מהר ועזרתי לה להרים את כל התפוחים הזקנה מאוד שמחה והודתה לי על כך המשכתי בדרכי הגעתי לסבתי אכלתי מרק חם וטעים היה לי מאוד טעים וכיף לבוא לסבתא ועל הדרך לעזור לזכנה עם תפוחים

-סוף-

1 התבוננות על הכותב/ת (אופציונלי)

איך ניגש/ה התלמיד/ה לכתיבה ואיך התנהג/ה בזמן הכתיבה (למשל בביטחון, בהתלהבות, בחשש, בחוסר רצון)?

2 התרשמות כללית מהטקסט

הסיפור מתאר באופן אמין מצב שיכול לקרות בחיי היומיום של ילד או ילדה, והדבר תרם להנאה שלי כקוראת. עם זאת, היה לי קשה לעקוב אחרי המבנה הלוגי של הסיפור, והרגשתי שהקשר בין האירועים המתרחשים בו לא מספיק ברור (הארטיק המטפטף, מעשה החסד, הביקור אצל סבתא).

3 תוכן ומבנה הטקסט

☐ הטקסט אינו מתאים לסוגה הנדרשת ☒ הטקסט מתאים לסוגה הנדרשת	התאמה לסוגה הציון: 1 (1-0 נק') הטקסט הוא סיפור כנדרש במשימה.	הטקסט כתוב לפי הסוגה הנדרשת: סיפור.
☐ הטקסט אינו מתאים לנושא הנדרש ☒ הטקסט מתאים לנושא הנדרש	התאמה לנושא הציון: 1 (1-0 נק') הסיפור עוסק במעשה חסד.	הנושא המרכזי בטקסט הוא מעשה חסד.

איכות התוכן

☐ התוכן מצומצם
☒ התוכן מפותח מעט
☐ התוכן מפותח
☐ התוכן מפותח היטב

הציון: 3

(6-0 נק')

באיזו מידה התוכן מפותח?
אפשר להעריך היבטים אלה:
רקע, עלילה (תיאור
ההתרחשויות והאירועים)
ומאפיינים פנימיים של
הדמויות (מחשבות ורגשות).

הסיפור נפתח ברקע שמבהיר לקוראים מיהן הדמויות ("שלום לי קוראים הודיה. היום זהו יום מיוחד מכיוון שאימא אמרה לי שהיום אחר הלימודים הלך לסבתא"). לאחר מכן מוצגת באופן כרונולוגי השתלשלות אירועים שקרתה לתלמידה בסוף יום הלימודים: היא הלכה למכולת, קנתה ארטיק, סייעה לזקנה שתוכן הסל שלה נשפך ברצוב ואכלה מרק חם אצל סבתה. כדאי היה להתמקד יותר באירוע השיא של הסיפור (התפזרות תכולת הסל של האישה הזקנה), לצמצם את תיאורי הרקע שאינם הכרחיים לסיפור ("בדרך עברתי ליד מכולת כי אימא הסכימה שאקנא גם ארטיק בחרתי ארטיק דובדבן והמשכתי בדרכי שכל צעידה נופל טיפה ועוד טיפה מהארטיק") ולהרחיב יותר על אירוע השיא, לדוגמה – כיצד הודתה הזקנה לילדה? איך הילדה הרגישה אחרי שעזרה לה? האם הילדה סיפרה לסבתא שלה על המפגש עם הזקנה?

לכידות

☐ הטקסט אינו לכיד
☒ יש פגמים מהותיים בלכידות הטקסט
☐ יש פגמים קלים בלכידות הטקסט
☐ הטקסט לכיד במידה רבה

הציון: 2

(4-0 נק')

באיזו מידה הטקסט לכיד?

- באיזו מידה הרעיונות משרתים את נושא הטקסט ואת מטרתו?
- באיזו מידה הקשר בין הרעיונות הגיוני וברור?
- באיזו מידה אפשר לעקוב אחרי המבנה הלוגי של הטקסט?
- באיזו מידה אמצעי הקישור (למשל מילות קישור, מאזכרים, מילים נרדפות וחלופות סגנוניות) תורמים ללכידות הרעיונית של הטקסט?

ישנם פגמים משמעותיים בלכידות הסיפור. לאורך הסיפור מוצגות התרחשויות שונות שאינן קשורות זו לזו (עיסוק בכללי זה"ב, בחירת ארטיק במכולת, ארוחה אצל הסבתא...). דבר שמקשה על הקורא להבין מהו הרעיון המרכזי בסיפור. לדוגמה, בשלב מסוים בקריאה נראה שהארטיק המטפטף עומד במוקד הסיפור ("בדרך עברתי ליד מכולת כי אימא הסכימה שאקנא גם ארטיק בחרתי ארטיק דובדבן והמשכתי בדרכי שכל צעידה נופל טיפה ועוד טיפה מהארטיק..."), אך בהמשך נושא הארטיק נזנח, ולא ברור מדוע הוזכר מלכתחילה. השימוש במאזכרים תורם ללכידות הטקסט ("תפוחים שמיתגלגלים מיסליה", "עזרתי לה", "הודתה לי על כך" "לסבתי") וכך גם השימוש במילות הקישור "מכיוון", "כי" ו"אך".

תחביר ודקדוק

באיזו מידה התחביר והדקדוק תקינים?

- באיזו מידה מבנה המשפטים תקין?
- באיזו מידה צורות הריבוי וצורות הסמיכות תקינות?
- באיזו מידה ההתאם הדקדוקי במין ובמספר תקין?
- באיזו מידה שם המספר תקין?
- באיזו מידה השימוש במילות היחס תקין?
- באיזו מידה השימוש במילות הקישור תקין?

☐ התחביר והדקדוק תקינים ☒ התחביר והדקדוק תקינים באופן חלקי ☐ יש שגיאות תחביריות ודקדוקיות רבות

הציון: 1

(2-0 נק')

התחביר והדקדוק תקינים באופן חלקי.

הכותבת השתמשה במשפטים מורכבים, ורובם תקינים ("היום זהו יום מיוחד מכיוון שאימא שלי אמרה לי שהיום אחר הלימודים הלך לסבתא", "ראיתי אישה זקנה עם מקל בידה סל אדום ביד השנייה והרבה תפוחים שמיתגלגלים מיסליה").

השימוש במילות יחס תקין ("רצתי בצהלה ובשמחה אל ביתה של סבתא", "בדרך עברתי ליד מכולת", "עזרתי לה להרים את כל התפוחים"), והשימוש במילות הקישור "מכיוון", "כי", ו"אך" תקין.

עם זאת, משפט אחד איננו תקין ("המשכתי בדרכי שכל צעידה נופל טיפה ועוד טיפה מהארטיק"). כמו כן ישנה שגיאה ביידוע של צירוף סמיכות ("המעבר חצייה").

פיסוק

באיזו מידה השימוש בסימני הפיסוק שלהלן תקין: נקודה, סימן שאלה, נקודתיים, מירכאות וסימן קריאה?

☐ השימוש בסימני הפיסוק תקין ברוב הטקסט ☒ השימוש בסימני הפיסוק תקין במידה חלקית ☐ יש מעט מדי סימני פיסוק, או השימוש בהם אינו תקין

הציון: 1

(2-0 נק')

הכותבת השתמשה בסימן הנקודה במקום מתאים בתחילת הסיפור ("שלום לי קוראים הודיה."), אך מאז לא השתמשה בו יותר לכל אורך הסיפור, למרות שהיה נחוץ במקומות רבים ("היום זהו יום מיוחד מכיוון שאימא אמרה לי שהיום אחר הלימודים הלך לסבתא כל כך היתרגשתי סבתא שלי גרה קרוב לביה"ס רק צריך לחצות במעבר חצייה ומגיעים כמובן שאימא הסבירה לי איך לחצות..."). השימוש המועט בסימן הנקודה הקשה על הקריאה.

אוצר מילים

☐ אוצר המילים
עשיר, מגוון ומדויק

☒ אוצר המילים
בסיסי או אינו
מדויק דיו

☐ אוצר המילים
דל או
מזויק

הציון: 1
(2-0 נק')

בסיפור יש שימוש בלשון דבורה ("רק צריך לחצות במעבר חצייה ומגיעים"), "היה לי מאוד טעים וכיף לבוא לסבתא ועל הדרך לעזור לזכנה עם תפוחים") לצד שימוש במילים ממשלב גבוה ("רצתי בצהלה ובשמחה", "אך אויה מה קרה", "תפוחים שמיתגלגלים מיסליה").

- באיזו מידה אוצר המילים בטקסט מדויק?
- באיזו מידה אוצר המילים בטקסט עשיר ומגוון?
- באיזו מידה משלב הלשון מתאים לטקסט כתוב ולתוכן הטקסט?

כתיב

☐ אין שגיאות כתיב, או יש שגיאת כתיב אחת

☒ יש מעט שגיאות כתיב

☐ יש שגיאות כתיב רבות, והן פוגמות בקריאות

הציון: 1
(2-0 נק')

יש מעט שגיאות כתיב, בעיקר תוספות של האות י' ("היתרגשתי", "שמיתגלגלים", "מיסליה", "היתכופפתי"). שגיאות נוספות נובעות מהחלפה של אותיות הומופוניות ("היום אחר הלימודים הלך לסבתא", אימא הסכימה שאקנא", "לעזור לזכנה עם תפוחים").

- באיזו מידה הטקסט כתוב ללא שגיאות כתיב?
- יש לאפיין את שגיאות הכתיב (אם קיימות):
- שגיאה במילים שכיחות לעומת מילים נדירות;
- שגיאה ברכיבים דקדוקיים;
- הוספת אותיות או החלפתן;
- שגיאות במילים הומופוניות.

הערות:

- שגיאת כתיב חוזרת תיחשב שגיאת כתיב אחת.
- אין הכרח לכתוב לפי כללי הכתיב המלא (הכתיב חסר הניקוד).

סכום הנקודות: 11

(מתוך 20 נק')

הציון הסופי בסולם של 0-100: 55

(יש לכפול את סכום הנקודות ב-5).

5 סיכום ההערכה

נקודות החוזק: התלמידה כתבה סיפור יפה. האירוע המרכזי שקרה בסיפור (סיוע לזקנה שתוכן סלה נשפך) מעורר עניין וסקרנות. בחלק מהסיפור היא השתמשה במילים ממשלב גבוה המתאימות לטקסט סיפורי.

נקודות לחיזוק: כדאי לפתח את אירוע השיא בסיפור (נפילת הסל של הזקנה) ולהפחית את ההתמקדות באירועים שוליים (הארטיק שטפטף ברחוב). כמו כן יש להוסיף את סימן הנקודה במקומות המתאימים ולהעלות את המשלב הלשוני של משפטים שנכתבו בשפה דבורה.

- מה הן נקודות החוזק בכתיבה שיש לשמר ולעודד?
- מה הן הנקודות בכתיבה שיש לחזק ולפתח?

דוגמה 3

פעם אחת היתה ילדה שקראו לה רותי אמא שלחה אותה לקנות לה משהו במקום וכבר זה מעשה חסד היא היתה בדרך לקנות וכשהיא הזיע לקנות היא לקחה מה שצריך ורצה על המוצר בדיוק היה משאי נחמדה מאוד מאחוריה והיא שלמה למוצר והמוצר אמר: "חסר לך 1 בשביל לקנות גם את האזבניה" והאישה שהיתה שלמה עלה 1 ורותי אלחה לבית מרוצה ואמה אמרה שתלך למכולת ותחזיר לאישה 1 וזה מה רותי עשתה ואחזירה לאותו אשה נחמדה 1

1 התבוננות על הכותבת/ת (אופציונלי)

איך ניגש/ה התלמיד/ה לכתיבה ואיך התנהג/ה בזמן הכתיבה (למשל בביטחון, בהתלהבות, בחשש, בחוסר רצון)?

2 התרשמות כללית מהטקסט

התלמידה כתבה סיפור יפה ומעניין, המורכב מרצף של מעשים טובים: רותי עשתה מעשה טוב עבור אימה, והאישה בזנות עשתה מעשה טוב עבור רותי.

3 תוכן ומבנה הטקסט

הטקסט כתוב לפי הסוגה הנדרשת: סיפור.

התאמה לסוגה

☒ הטקסט מתאים לסוגה הנדרשת

☐ הטקסט אינו מתאים לסוגה הנדרשת

הציון: 1 (1-0 נק')

הטקסט הוא סיפור בהתאם לנדרש במשימה.

הנושא המרכזי בטקסט הוא מעשה חסד.

התאמה לנושא

☒ הטקסט מתאים לנושא הנדרש

☐ הטקסט אינו מתאים לנושא הנדרש

הציון: 1 (1-0 נק')

הטקסט עוסק במעשה חסד.

☐ התוכן מפותח היטב
☒ התוכן מפותח מעט
☐ התוכן מצומצם

איכות התוכן

הציון: 4 (6-0 נק')

באיזו מידה התוכן מפותח? אפשר להעריך היבטים אלה: רקע, עלילה (תיאור ההתרחשויות והאירועים) ומאפיינים פנימיים של הדמויות (מחשבות ורגשות).

עלילת הסיפור מפותחת. בתחילת הסיפור מוצגת דמותה של רותי, שהלכה לקנות מוצרים בחנות בשביל אימה. העלילה מסתבכת כשרותי מגלה שאין לה מספיק כסף כדי לקנות את כל המוצרים שאימה ביקשה. הסיבוך נפתר כשהאישה בחנות נותנת לרותי שקל. בסוף הסיפור אימה של רותי נותנת לרותי כסף כדי שתחזיר לאישה שעזרה לה. האירועים בסיפור מוצגים באופן מצומצם, וכדאי היה להרחיב אותם: איך רותי הרגישה ומה היא חשבה ברגעים שבהם גילתה שאין לה מספיק כסף? איך היא הרגישה ומה היא חשבה כשהאישה בחנות עזרה לה? האם רותי והאישה דיברו ביניהן? מה רותי סיפרה לאימה כשחזרה הביתה?

☐ הטקסט לכיד במידה רבה
☒ יש פגמים קלים בלכידות הטקסט
☐ יש פגמים מהותיים בלכידות הטקסט
☐ הטקסט אינו לכיד

לכידות

הציון: 3 (4-0 נק')

באיזו מידה הטקסט לכיד? – באיזו מידה הרעיונות משרתים את נושא הטקסט ואת מטרתו? – באיזו מידה הקשר בין הרעיונות הגיוני וברור? – באיזו מידה אפשר לעקוב אחרי המבנה הלוגי של הטקסט? – באיזו מידה אמצעי הקישור (למשל מילות קישור, מאזכרים, מילים נרדפות וחלופות סגנוניות) תורמים ללכידות הרעיונית של הטקסט?

הסיפור בנוי מרצף אירועים שהקשר ביניהם ברור והגיוני. עם זאת, השימוש במאזכרים ובחלופות סגנוניות יוצר לעיתים בלבול ופוגע ברצף הקריאה. לדוגמה, במשפט "היה משאי נחמדה מאוד מאחוריה **והיא** שילמה למוכר" לא ברור אם כינוי הגוף מתייחס לרותי או לאישה, וכדאי היה לחזור על שם הדמות ולא להשתמש בכינוי גוף. נוסף לכך, רוב המשפטים בטקסט מחוברים זה לזה ב-' החיבור, וכדאי היה להשתמש במילות קישור מגוונות יותר כדי לעזור לקוראים לעקוב אחר הרעיונות בו.

4 לשון הטקסט

תחביר ודקדוק

- ☐ התחביר והדקדוק תקינים
- ☐ התחביר והדקדוק חלקי
- ☒ יש שגיאות תחביריות ודקדוקיות רבות

הציון: 0

(2-0 נק')

בחלק ניכר מהמשפטים התחביר אינו תקין ("וכבר זה מעשה חסד", "וזה מה רותי עשתה").

לעיתים ההתאם הדקדוקי במין אינו תקין ("וזה מה רותי עשתה ואחזירה לאותו אישה נחמדה 1", "בדיוק היה משאי נחמדה מאוד מאחוריה").

באיזו מידה התחביר והדקדוק תקינים?

- באיזו מידה מבנה המשפטים תקין?
- באיזו מידה צורות הריבוי וצורות הסמיכות תקינות?
- באיזו מידה ההתאם הדקדוקי במין ובמספר תקין?
- באיזו מידה שם המספר תקין?
- באיזו מידה השימוש במילות היחס תקין?
- באיזו מידה השימוש במילות הקישור תקין?

פיסוק

- ☐ השימוש בסימני הפיסוק תקין ברוב הטקסט
- ☒ השימוש בסימני הפיסוק תקין במידה חלקית
- ☐ יש מעט מדי סימני פיסוק, או השימוש בהם אינו תקין

הציון: 1

(2-0 נק')

הכותבת עשתה שימוש מושכל בנקודתיים ובמירכאות כדי לציין דיבור ישיר. עם זאת, היא לא השתמשה בסימן הנקודה לאורך כל הסיפור.

באיזו מידה השימוש בסימני הפיסוק שלהלן תקין: נקודה, סימן שאלה, נקודתיים, מירכאות וסימן קריאה?

אוצר מילים

- ☐ אוצר המילים עשיר, מגוון ומדויק
- ☐ אוצר המילים בסיסי או אינו מדויק דיו
- ☒ אוצר המילים דל או מדויק

הציון: 0

(2-0 נק')

אוצר המילים דל. הכותבת השתמשה בפועל "היה" במקום להשתמש בפעלים מגוונים ומתאימים יותר (לדוגמה: "היה משאי [מישהי] נחמדה מאוד מאחוריה" במקום "מאחוריה עמדה / חיכתה / המתנה מישהי נחמדה מאוד"). בחירת המילים אינה תמיד מדויקת ולעיתים קרובות מספקת לקוראים רק מידע עמום בנוגע להתרחשויות ("אמא שלחה אותה לקנות לה משהו במקום", "היא לקחה מה שצריך").

כמו כן הסיפור כתוב בשפה דבורה ("כבר זה מעשה חסד", "היה משאי נחמדה מאוד מאחוריה", האישה שלמה עלה [עליה]).

באיזו מידה אוצר המילים בטקסט מדויק?

באיזו מידה אוצר המילים בטקסט עשיר ומגוון?

באיזו מידה משלב הלשון מתאים לטקסט כתוב ולתוכן הטקסט?

כתיב

- ☒ יש שגיאות כתיב רבות, והן פוגמות בקריאות
- ☐ יש מעט שגיאות כתיב
- ☐ אין שגיאות כתיב, או יש שגיאות כתיב אחת

הציון: 0

(2-0 נק')

יש שגיאות כתיב הנובעות מחילופים של האותיות ההומופוניות ה', א', ע' ("על" במקום אל, "משאי" במקום מישהי, "עלע" במקום עליה, "אלצה" במקום הלכה) וכן מחילופים של האותיות ההומופוניות כ' ו-ח' ("המוחר" במקום המוכר, "אלצה" במקום הלכה). נוסף לכך יש שגיאות כתיב בתחילית הפועל של בניין הפעיל ("אחזירה" במקום החזירה) ושגיאות כתיב הנובעות מהחלפת האות ג' באות ז' ("וכשהיא הזיע [הגיעה] לחנות..."), "לקנות גם את האזבניה" [העגבניה]).

הערות:

- שגיאת כתיב חוזרת תיחשב שגיאת כתיב אחת.
- אין הכרח לכתוב לפי כללי הכתיב המלא (הכתיב חסר הניקוד).

סכום הנקודות: 10

(מתוך 20 נק')

הציון הסופי בסולם של 0-100: 50

(יש לכפול את סכום הנקודות ב-5).

סיכום ההערכה 5

נקודות החוזק: התלמידה כתבה עלילה (השתלשלות אירועים) מעניינת ומפותחת.

נקודות לחיזוק: יש לעבוד על פיתוח האירועים שקרו בסיפור (התייחסות לרגשות, למחשבות, לדו-שיח בין הדמויות); להבחין בין משלב לשוני שמתאים לשפה דבורה לבין משלב לשוני שמתאים לסיפור; לפתח מודעות לשימוש תקין בכינויי גוף; לשפר את הכתיב (צמצום שגיאות).

מה הן נקודות החוזק בכתיבה שיש לשמר ולעודד?

מה הן הנקודות בכתיבה שיש לחזק ולפתח?

דוגמה 4

פעם אחת היה לי שכן
שהיה צועק הלנו וגם לא
נתן לנו לשחק
בכדור כורכינט
אפנים יום עחד
אם החליתו להבור
דירה והמררנו:
יש הזה כיף
הוא אובר
דירה אבל יום
אחד אתגלה
שהוא היה אדם
לא נורמלי
ואל כך אומרים חזל:
"צריך לדון כול אחד לכף זכות"
וגם להמדנו שלא להאתהלל
מהפסוק: "אל תיתלל מפתח"

1 התבוננות על הכותב/ת (אופציונלי)

איך ניגש/ה התלמיד/ה
לכתיבה ואיך התנהג/ה בזמן
הכתיבה (למשל בביטחון,
בהתלהבות, בחשש, בחוסר
רצון)?

2 התרשמות כללית מהטקסט

הכותבת כתבה סיפור מעניין שיש בו תפנית בעלילה (הגילוי שהשכן הוא מתמודד נפש).
היה לי מעט לא נעים לקרוא על חוסר הכבוד שהילדים הפגינו כלפי השכן ("המררנו [אמרנו]:
יש הזה כיף הוא אובר דירה"). הרגשתי שהתנהגות כזו הייתה בלתי ראויה גם לפני הגילוי על
מחלתו של השכן. לצד זאת, אני מעריכה את החיבור באופן בלתי תלוי בביקורת שהתעוררה בי
כלפי התנהגותן של הדמויות.

3 תוכן ומבנה הטקסט

☐ הטקסט אינו
מתאים לסוגה
הנדרשת

☒ הטקסט מתאים
לסוגה הנדרשת

**התאמה
לסוגה**

הציון: 1
(0-1 נק')

הטקסט הוא סיפור בהתאם לנדרש במשימה.

הטקסט כתוב לפי הסוגה
הנדרשת: סיפור.

התאמה לנושא

☐ הטקסט מתאים לנושא הנדרש
☒ הטקסט אינו מתאים לנושא הנדרש

הציון: 0
 (0-1 נק')

הסיפור אינו עוסק במעשה חסד.

הנושא המרכזי בטקסט הוא מעשה חסד.

איכות התוכן

☐ התוכן מפותח היטב
☐ התוכן מפותח מעט
☒ התוכן מצומצם

הציון: 3
 (0-6 נק')

באיזו מידה התוכן מפותח? אפשר להעריך היבטים אלה: רקע, עלילה (תיאור ההתרחשויות והאירועים) ומאפיינים פנימיים של הדמויות (מחשבות ורגשות).

בסיפור מוצגת השתלשלות אירועים שקרתה בין המספרת לבין השכן שלה: בתחילה, היחסים ביניהם היו עכורים, והשכן הפריע לילדים לשחק. בהמשך, השכן עבר דירה, והילדים שמחו על כך. לבסוף, הילדים גילו שהשכן הוא מתמודד נפש, והראייה שלהם לגבי האירוע השתנתה. השתלשלות האירועים מוצגת בצמצום ואינה מפורטת מספיק – מה בדיוק השכן עשה כשהוא "לא נתן לילדים לשחק"? מה הילדים עשו בתגובה? איך הם גילו שהשכן הוא מתמודד נפש? חסר בסיפור גם תיאור עולמן הפנימי של הדמויות – איך הילדים הרגישו כשהשכן הפריע להם לשחק? איך הם הרגישו כשהם גילו שהוא מתמודד נפש?

לכידות

☐ הטקסט לכיד במידה רבה
☐ יש פגמים קלים בלכידות הטקסט
☒ יש פגמים מהותיים בלכידות הטקסט
☐ הטקסט אינו לכיד

הציון: 2
 (0-4 נק')

באיזו מידה הטקסט לכיד?

- באיזו מידה הרעיונות משרתים את נושא הטקסט ואת מטרתו?
- באיזו מידה הקשר בין הרעיונות הגיוני וברור?
- באיזו מידה אפשר לעקוב אחרי המבנה הלוגי של הטקסט?
- באיזו מידה אמצעי הקישור (למשל מילות קישור, מאזכרים, מילים נרדפות וחלופות סגנוניות) תורמים ללכידות הרעיונית של הטקסט?

ישנם פגמים משמעותיים בלכידות הטקסט. בסוף הסיפור מוצג מסר נוסף שהילדים למדו ואינו נובע מהאירועים המוצגים בו ("וגם להמדנו שלא להתהלל מהפסוק: 'אל תיתלל מפתח'"). כמו כן, השימוש בכינויי גוף יוצר לעיתים בלבול בקריאה. לדוגמה: "פעם אחת היה לי שכן שהיה צועק הלנו", "יום אחד אמם [הם] החליטו להבור דירה" – הכינויים "עלינו" ו"הם" אינם חוזרים לאף אחת מהדמויות בטקסט, ולא ברור למי הכותבת מתכוונת.

תחביר ודקדוק

☐ התחביר והדקדוק תקינים
☒ התחביר והדקדוק תקינים באופן חלקי
☐ יש שגיאות תחביריות ודקדוקיות רבות

הציון: 1

(2-0 נק')

התחביר תקין אך אינו מגוון. רוב המשפטים פשוטים וקצרים. באופן דומה, השימוש במילות הקישור תקין, אולם אמצעי הקישור אינם מגוונים. הכותבת מרבה להשתמש בתיאורי הזמן "יום אחד" ו"פעם אחת" ובמילות החיבור "גם".

באיזו מידה התחביר והדקדוק תקינים?

- באיזו מידה מבנה המשפטים תקין?
- באיזו מידה צורות הריבוי וצורות הסמיכות תקינות?
- באיזו מידה ההתאם הדקדוקי במין ובמספר תקין?
- באיזו מידה שם המספר תקין?
- באיזו מידה השימוש במילות היחס תקין?
- באיזו מידה השימוש במילות הקישור תקין?

פיסוק

☐ השימוש בסימני הפיסוק תקין ברוב הטקסט
☒ השימוש בסימני הפיסוק תקין במידה חלקית
☐ יש מעט מדי סימני פיסוק, או השימוש בהם אינו תקין

הציון: 1

(2-0 נק')

יש שימוש מועט בסימני פיסוק. התלמידה השתמשה בנקודתיים ובמירכאות לפני ציטוטים מהמקורות, והשתמשה בנקודתיים (ללא מירכאות) כדי לציין דיבור ישיר. אין שימוש בסימן הנקודה לאורך כל הסיפור.

באיזו מידה השימוש בסימני הפיסוק שלהלן תקין: נקודה, סימן שאלה, נקודתיים, מירכאות וסימן קריאה?

אוצר מילים

☐ אוצר המילים עשיר, מגוון ומדויק
☒ אוצר המילים בסיסי או אינו מדויק דיו
☐ אוצר המילים דל או אינו מדויק

הציון: 1

(2-0 נק')

אוצר המילים בסיסי. לעיתים השתמשה הכותבת בשפה דבורה ("יש הזה כיף הוא אובר דירה").

באיזו מידה אוצר המילים בטקסט מדויק?

באיזו מידה אוצר המילים בטקסט עשיר ומגוון?

באיזו מידה משלב הלשון מתאים לטקסט כתוב ולתוכן הטקסט?

כתיב

- ☒ יש שגיאות כתיב רבות, והן פוגמות בקריאות
- ☐ יש מעט שגיאות כתיב
- ☐ אין שגיאות כתיב, או יש שגיאת כתיב אחת

הציון: 0
(2-0 נק')

באיזו מידה הטקסט כתוב ללא שגיאות כתיב?

יש לאפיין את שגיאות הכתיב (אם קיימות):

- שגיאה במילים שכיחות לעומת מילים נדירות;
- שגיאה ברכיבים דקדוקיים;
- הוספת אותיות או החלפתן;
- שגיאות במילים הומופוניות.

יש שגיאות כתיב רבות ורובן נובעות מהחלפה של אותיות הומופוניות: חלקן במילות יחס ובכינויי גוף ("הלנו" במקום עלינו, "אם" במקום הם), חלקן באותיות השורש של מילים ("החליתו" במקום החליטו, "להבור" במקום לעבור, "המררנו" במקום אמרנו, "אובר" במקום עובר) ואחת בתחילית הפועל בבניין התפעל ("אתגלה" במקום התגלה).

הערות:

- שגיאת כתיב חוזרת תיחשב שגיאת כתיב אחת.
- אין הכרח לכתוב לפי כללי הכתיב המלא (הכתיב חסר הניקוד).

סכום הנקודות:

9

(מתוך 20 נק')

הציון הסופי בסולם של 0-100:

45

(יש לכפול את סכום הנקודות ב-5).

סיכום ההערכה 5

מה הן נקודות החוזק בכתיבה שיש לשמר ולעודד?

מה הן הנקודות בכתיבה שיש לחזק ולפתח?

נקודות החוזק: הסיפור עוסק בנושא מעניין. יש בסיפור תפנית עלי ליתית.

נקודות לחיזוק: פיתוח האירועים בסיפור; פיתוח מודעות לקשר בין הרעיונות לצורך יצירת לכידות; פיתוח מודעות לחשיבות של שימוש מתאים בכינויי גוף כמאזכרים; שימוש בסימן הנקודה. בנוסף, כדאי לשאול את התלמידה מדוע בחרה לכתוב את הסיפור בשורות שבורות.

דוגמה 5

אני עשיתי מעשה חסד שאני שומרת על בן דוד שלי הוא בן שנתיים ויש לו אוד החות קטנה ואין מי שישמור עליו אז אני שומרת עליו כול יום בשעה 4 ואני עושה בישבילה חסד

1 התבוננות על הכותב/ת (אופציונלי)

איך ניגש/ה התלמיד/ה
לכתיבה ואיך התנהג/ה
בזמן הכתיבה (למשל
בביטחון, בהתלהבות,
בחשש, בחוסר רצון)?

2 התרשמות כללית מהטקסט

הטקסט קצר מאוד, ועניין אותי לשמוע יותר על ההתרשמות שמתוארת בו.

3 תוכן ומבנה הטקסט

☒ הטקסט אינו מתאים לסוגה הנדרשת	☐ הטקסט מתאים לסוגה הנדרשת	התאמה לסוגה הציון: 0 (0-1 נק') הטקסט כתוב בצורה של דיווח, ואינו מתאים לסוגה של סיפור.	הטקסט כתוב לפי הסוגה הנדרשת: סיפור.
☐ הטקסט אינו מתאים לנושא הנדרש	☒ הטקסט מתאים לנושא הנדרש	התאמה לנושא הציון: 1 (0-1 נק') הטקסט עוסק במעשה חסד.	הנושא המרכזי בטקסט הוא מעשה חסד.

איכות התוכן

☐ התוכן מפותח היטב
☐ התוכן מפותח מעט
☒ התוכן מצומצם

הציון: 1
(6-0 נק')

באיזו מידה התוכן מפותח?
אפשר להעריך היבטים אלה:
רקע, עלילה (תיאור
ההתרחשות והאירועים)
ומאפיינים פנימיים של
הדמויות (מחשבות ורגשות).

בטקסט מוצגת התרחשות שחוזרת על עצמה – המספרת נוהגת לשמור על בן הדוד שלה בכל יום בשעה 4. תיאור ההתרחשות מצומצם למדי, וכדאי היה להרחיב בנושאים כמו: מהם היחסים בין המספרת לבין בן הדוד? מה הם נוהגים לעשות ביחד? איך היא מרגישה כשהיא שומרת עליו?

לכידות

☐ הטקסט לכיד
☒ יש פגמים מהותיים בלכידות הטקסט
☐ יש פגמים קלים בלכידות הטקסט
☐ הטקסט לכיד במידה רבה

הציון: 2
(4-0 נק')

באיזו מידה הטקסט לכיד?
– באיזו מידה הרעיונות משרתים את נושא הטקסט ואת מטרתו?
– באיזו מידה הקשר בין הרעיונות הגיוני וברור?
– באיזו מידה אפשר לעקוב אחרי המבנה הלוגי של הטקסט?
– באיזו מידה אמצעי הקישור (למשל מילות קישור, מאזכרים, מילים נרדפות וחלופות סגנוניות) תורמים ללכידות הרעיונית של הטקסט?

ישנם פגמים בלכידות הטקסט. ראשית, ישנו חוסר אחידות בזמנים: רוב הטקסט כתוב בלשון הווה ("אני שומרת עליו כול יום בשעה 4 ואני עושה בשבילה חסד"), אך המשפט הראשון כתוב בלשון עבר ("אני עשיתי מעשה חסד") ולכן אינו מקושר היטב להמשך התיאור. שנית, יש קפיצה חדה מדי בין רעיון אחד לאחר מבלי להתעמק באף אחד מהרעיונות. לדוגמה, במשפט "הוא בן שנתיים ויש לו אוד החות קטנה ואין מי שישמור עליו אז אני שומרת עליו" הכותבת פותחת במסירת פרטים על בן הדוד (גיל, בני משפחה נוספים) ומיד לאחר מכן מדלגת לנושא השמירה עליו, והקשר בין חלקי המשפט אינו ברור. ישנם מקומות שבהם הכותבת השתמשה במאזכרים באופן תקין ("יש לו אוד החות קטנה", "אני שומרת עליו"), אך במקרה אחד הכותבת השתמשה במאזכר שאינו חוזר לאף דמות בטקסט ("אני עושה בשבילה חסד"), והדבר פוגם בלכידות.

לשון הטקסט

4

תחביר ודקדוק

- ☐ התחביר והדקדוק תקינים
☒ התחביר והדקדוק תקינים באופן חלקי
☐ יש שגיאות תחביריות ודקדוקיות רבות

הציון: 1

(2-0 נק')

המשפט הראשון בטקסט אינו תקין מבחינה תחבירית ("אני עשיתי מעשה חסד שאני שומרת על בן דוד שלי"). המשפט השני בטקסט ארוך מדי ("הוא בן שנתיים ויש לו אוד החות קטנה ואין מי שישמור עליו אז אני שומרת עליו כול יום בשעה 4 ואני עושה בישבילה חסד"). כדאי היה לפרק אותו למשפטים קצרים יותר ולקשר ביניהם באמצעי קישור מגוונים יותר.

באיזו מידה התחביר והדקדוק תקינים?

- באיזו מידה מבנה המשפטים תקין?
- באיזו מידה צורות הריבוי וצורות הסמיכות תקינות?
- באיזו מידה ההתאם הדקדוקי במין ובמספר תקין?
- באיזו מידה שם המספר תקין?
- באיזו מידה השימוש במילות היחס תקין?
- באיזו מידה השימוש במילות הקישור תקין?

פיסוק

- ☐ השימוש בסימני הפיסוק תקין ברוב הטקסט
☐ השימוש בסימני הפיסוק תקין במידה חלקית
☒ יש מעט מדי סימני פיסוק, או השימוש בהם אינו תקין

הציון: 0

(2-0 נק')

אין בטקסט סימני פיסוק.

באיזו מידה השימוש בסימני הפיסוק שלהלן תקין: נקודה, סימן שאלה, נקודתיים, מירכאות וסימן קריאה?

אוצר מילים

- ☐ אוצר המילים עשיר, מגוון ומדויק
☐ אוצר המילים בסיסי או אינו מדויק דיו
☒ אוצר המילים דל או אינו מדויק

הציון: 0

(2-0 נק')

אוצר המילים בסיסי ואינו מגוון: יש שימוש חוזר ומרובה במילים מהשורש ש-מ-ר. המשלב מתאים לשפה דבורה.

באיזו מידה אוצר המילים בטקסט מדויק?

באיזו מידה אוצר המילים בטקסט עשיר ומגוון?

באיזו מידה משלב הלשון מתאים לטקסט כתוב ולתוכן הטקסט?

כתיב

☐ אין שגיאות כתיב, ☒ יש מעט שגיאות כתיב, ☐ יש שגיאות כתיב רבות, והן פוגמות בקריאות

הציון: 1 (2-0 נק')

יש שגיאות הנובעות מהחלפה של אותיות הומופוניות ("אוד" במקום עוד, "החות" במקום אחות) ומהוספה מיותרת של האות י' ("בישבילה").

הערות:

- שגיאת כתיב חוזרת תיחשב שגיאת כתיב אחת.
- אין הכרח לכתוב לפי כללי הכתיב המלא (הכתיב חסר הניקוד).

- באיזו מידה הטקסט כתוב ללא שגיאות כתיב?
- יש לאפיין את שגיאות הכתיב (אם קיימות):
 - שגיאה במילים שכיחות לעומת מילים נדירות;
 - שגיאה ברכיבים דקדוקיים;
 - הוספת אותיות או החלפתן;
 - שגיאות במילים הומופוניות.

סכום הנקודות:

6

(מתוך 20 נק')

הציון הסופי בסולם של 0-100:

30

(יש לכפול את סכום הנקודות ב-5).

סיכום ההערכה

5

נקודות החוזק: הכותבת כתבה טקסט שקשור לנושא המטלה. ייתכן שהיא כתבה על אירוע אמיתי, ובכך חיברה בין נושא המטלה לבין חייה האישיים.

נקודות לחיזוק: פיתוח מודעות למאפייני סוגת הסיפור ולהבדל בינה לבין דיווח; פיתוח התוכן והוספת מאפיינים פנימיים של הדמויות; שיפור התחביר באמצעות פירוק המשפט הארוך למשפטים קצרים; פיתוח מודעות לקשר בין הרעיונות לצורך יצירת לכידות.

מה הן נקודות החוזק בכתיבה שיש לשמר ולעודד?

מה הן הנקודות בכתיבה שיש לחזק ולפתח?

משימה בהבעה בכתב לכיתה ד

הנחיות למורה | חינוך חרדי

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל, משרד החינוך, ראמ"ה. השימוש במסמך זה, לרבות הפריטים שבו, מוגבל למטרות לימוד אישיות בלבד או להוראה ולבחינה על ידי מוסד חינוך בלבד, לפי הרשאה מפורשת למוסד חינוך באתר ראמ"ה. זכויות השימוש אינן ניתנות להעברה. חל איסור מפורש לכל שימוש מסחרי וכן לכל מטרה אחרת שאינה מסחרית. אין להעתיק, להפיץ, לעבד, להציג, לשכפל, לפרסם, להנפיק רישיון, ליצור עבודות נגזרות בין על ידי המשתמש ובין באמצעות אחר לכל מטרה או למכור פריט מפרטי המידע, התוכן, המוצרים או השירותים שמקורם במסמך זה. תוכן המבחנים, לרבות טקסט, תוכנה, תמונות, גרפיקה וכל חומר אחר המוכל במסמך זה, מוגן על ידי זכויות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים או זכויות יוצרים וקניין רוחני אחרות, ועל פי כל דין; כל זכות שאינה ניתנת במסמך זה במפורש, דינה כזכות שמורה.